

РЕШЕНИЕ

№ 5869

гр. София, 18.10.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 55 състав,
в публично заседание на 21.09.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Диана Стамболова

при участието на секретаря Антонина Бикова, като разгледа дело номер **9980** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 118 от Кодекса за социалното осигуряване (КСО).

Образувано е по жалба на П. М. Д., чрез адвокат Ж. Д. срещу мълчалив отказ за заверка на осигурителен стаж и доход в дубликат на осигурителна книжка от Директора на ТП на НОИ – С. –град. С уточняваща молба жалбоподателят поддържа, че оспорва изричния отказ Директора на ТП на НОИ – С. –град, постановен с Решение № 1040-21-612/05.10.2020г. Излага доводи за материална незаонособразност на оспорения административен акт. Счита, че оставянето на жалбата на Д. без уважение означава, че неблагоприятните последици от недобросъвестността, независимо дали на осигурителя или на органа по осигуряването, необосновано и неправилно се вменяват на жалбоподателя, което е недопустимо. Моли съдът да прогласи нищожността на обжалваното решение или, ако го намери за унищожаемо, да го отмени изцяло като такова с произтичащите от това законови последици.

В съдебно заседание жалбоподателят чрез процесуалния си представител адв. Д. поддържа жалбата по съображенията, изложени в нея. Представя писмени бележки и претендира направените по делото разноски, за които представя списък.

Ответникът Директорът на ТП на НОИ-С.-град чрез процесуалния си представител юрк.Б., оспорва жалбата като неоснователна и недоказана, а оспореното решение моли да бъде оставено в сила. Претендира юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

На 24.01.2019г. със заявление с вх. № 4025-21-171/24.01.2019 г. жалбоподателят е поискал да му бъде издаден дубликат на осигурителната му книжка № [ЕГН] от 21.07.1995г., издадена от [фирма], ЕИК[ЕИК], осигурителен номер 114047, поради нейното изгубване. Изгубената осигурителна книжка на лицето била надлежно заверена от органите на НОИ с осигурителен стаж и доход, за м.07 и 08.1995г., когато лицето е работило като проектант по трудов договор № 4 / 01.07.1995 г. с месечно трудово възнаграждение 2450.00 лв. и за същия период имало внесени осигурителни вноски.

На 31.01.2019г. на Д. е издаден формуляр на осигурителна книжка с № 031904, обозначен като дубликат.

На 31.01.2019г. на Д., в съответствие с дадените му от органите на НОИ указания, е подал и второ заявление за заверка на осигурителна книжка за периода 1995г. — 2015г., в който той е бил осигуряван по трудов договор и се е самоосигурявал като лице, упражняващо свободна професия.

На 21.02.2019г. инспектор по осигуряването при ТП на НОИ – [населено място], е направил заверка на издадения дубликат за всички останали периоди освен за периодите м.07 и м.08. 1995г.

На 08.05.2019 г. е постъпило искане от П. М. Д. до длъжностното лице – инспектор по осигуряването, за заверка и на месеците юли и август 1995г., с представено копие на загубената осигурителна книжка и позоваване на наличните в системата НОИ данни по партидата на осигурителя [фирма], в т.ч. осигурително досие № 114047.

При проверка в осигурително досие № 114047 е установено, че в същото не се съхранява отрязък № 1 на заверена осигурителна книжка на Д., поради което искането за заверка на месец юли 1995 г. и месец август 1995г. е прието за недоказано и със Заповед № ЗР-5-21-00568774/21.05.2019 г. е възложено да се извърши проверка по разходите на ДОО на [фирма]. Проверката е приключила с изготвянето на Констативен протокол № КП-5-21-00569259/22.05.2019г., според който в осигурителното досие на осигурителя се съхранява искане за издаване на осигурителна книжка на П. М. Д., но не е приложен отрязък № 1 на заверена осигурителна книжка за месец юли 1995 г. и месец август 1995 г. В хода на проверката В. Г. Д. – пълномощник на С. Е. Д. – собственик на [фирма] е декларирала, че не се съхраняват ведомости за заплати на търговеца.

С писмо с изх. № 4004-21-180#4/27.05.2019г. П. М. Д. е уведомен за резултатите от извършената проверка и за причините, довели до невъзможността да бъде заверен дубликатът на осигурителната му книжка за месец юли 1995 г. и за месец август 1995 г.

На 23.05.2019г. П. М. Д. е обжалвал мълчалив отказ на Директора на ТП на НОИ С. – град за заверка на осигурителен стаж и доход в дубликат на осигурителна книжка. В тази връзка е постановено Определение № 4981/07.07.2020г. по адм. дело № 8917/2019г. по описа на АССГ, с което жалбата е оставена без разглеждане и делото е прекратено, като административната преписка е изпратена на ръководителя на ТП на НОИ –С. –град за произнасяне по подадената жалба от П. М. Д. с вх. № 1012-21-765/23.05.2019г., срещу мълчалив отказ за заверяване на осигурителен стаж и доход в дубликат на осигурителна книжка.

На 17.09.2020г. Д. е отправил до директора на ТП на НОИ – С. град изрично писмено

искане за произнасяне по жалбата му съобразно постановеното влязло в сила определение на АССГ.

На 05.10.2020г. Д. е обжалвал пред АССГ нов мълчалив отказ на директора на ТП на НОИ – С. град да се произнесе по жалбата му съобразно указаното с влязлото в сила определение на АССГ.

Със същата дата - 05.10.2020г. е издадено и обжалваното решение на директора на ТП на НОИ – С. град, с което е оставена без уважение като неоснователна жалба № 1012-21-765 от 23.05.2019 г. на П. М. Д. срещу отказ за заверка на осигурителна книжка за месец юли 1995 г. и месец август 1995 г. в [фирма], постановен с писмо с изх. № 4004-21-180#4/ 27.05.2019 г. на директора на дирекция „Краткосрочни плащания и контрол“ при ТП на НОИ – С. град. Административният орган мотивира решението си с липсата на данни в системата на НОИ, че в осигурителното досие № 114047 се съхранява отрязък № 1 на заверена осигурителна книжка на П. М. Д., касаещ именно тези периоди. Изложени са следните аргументи: „От приложеното в осигурителното досие искане за издаване на осигурителна книжка на П. М. Д. е видно, че същият е започнал работа по трудов договор на 01.07.1995 г., но липсват данни за реалното ѝ осъществяване през спорните месеци - юли и август 1995 г., както и за получено възнаграждение. Представеният от жалбоподателя Трудов договор № 4/01.07.1995г. също удостоверява само датата на възникване на трудовото правоотношение – 01.07.1995 г.; доказателство за спорния период не е и Заповед № 9/30.08.1995г., тъй като с нея не се прекратява трудовото правоотношение на жалбоподателя именно по Трудов договор № 4/01.07.1995г. Следва да се посочи, че и в двата документа липсват данни за осигурителния доход и осигурителните вноски на лицето, които са определящи относно исканата заверка.“ В мотивите към отказа си органът е приел за релевантна досежно исканата заверка извършената проверка по разходите на ДОО на осигурителя [фирма], при която е установено липсата на разчетно-платежни ведомости на осигурителя.

Във връзка със заверката на издадения му дубликат на осигурителна книжка жалбоподателят е представил на контролния орган на НОИ в оригинали Трудов договор № 4/01.07.1995 г. с месечно трудово възнаграждение 2450.00 лв. и допълнително споразумение № 8/18.08.1995г. към него с месечно възнаграждение 2560лв., сключени с [фирма], ЕИК[ЕИК]. Също е представено Искане за издаване на осигурителна книжка, Заповед за прекратяване на трудовото правоотношение и копие на дубликата на осигурителната книжка, съдържащо надлежна заверка от контролен орган на НОИ за процесните периоди –месеците юли и август 1995г.

По делото е прието заключение от графическа експертиза, допусната по искане на жалбоподателя, което не е оспорено от страните и се цени от съда като добросъвестно и компетентно. От същото се установява, че копията на подписите за „работодател“ от страници 5 и 8 в копие на осигурителна книжка № [ЕГН] от 21.07.1995г. са откопирани подписи на С. Е. Д., както и че подписите на стр.5 „подпис на фин. ревизор и печат ДОО“ и за „ревизор“ на стр. 11 от горесцитираната осигурителна книжка са откопирани подписи на К. Й. А..

При така установената фактическа обстановка Административен съд София град прави следните правни изводи:

Жалбата, предмет на разглеждане в настоящето производство е подадена в срока по чл. 146 от АПК, от процесуално легитимирани лица, поради което е допустима.

Разгледана по същество е основателна.

Предмет на съдебен контрол в настоящото производство е Решение № 1040-21-612 от 05.10.2020г. на Директора на Териториално поделение на НОИ - С. град. Същото е издадено от компетентен орган – директорът на ТП на НОИ С. град - чл. 117, ал. 1 от КСО. Спазена е и предвидената в закона писмена форма – чл. 117, ал. 3 от КСО. Съдът намира, че оспорваното решение се явява валиден административен акт, който е издаден в надлежна писмена форма от оправомощен орган, в кръга на неговата материална и териториална компетентност. Административният акт е мотивиран, в производството по издаването му не са допуснати съществени процесуални нарушения.

Оспореният административен акт е постановен при противоречие с материалния закон – отменително основание по чл.146, т.4 от АПК.

Спорът е относно приложението на материалния закон и се свежда до това основателно ли органите по осигуряването са отказали да заверят осигурителната книжка на жалбоподателя.

Предпоставките за зачитане на осигурителен стаж се регламентират посредством материалноправни норми, за които действа основният принцип в правото за действие „занапред“ във времето - те уреждат само онези обществени отношения, които са възникнали и се развиват едва след влизането им в сила, освен ако специална разпоредба не предвижда изключение от този принцип и не регламентира действие с обратна сила, по отношение на заварени правоотношения.

Към посочения период е относим Дял III от Кодекса на труда от 1951г. /в сила до 31.12.1999г./. Според чл. 145 от КТ държавното обществено осигуряване се разпростира задължително върху всички работници и служители, заети в държавни, обществени, кооперативни, смесени или частни предприятия, учреждения или организации или при частни лица, независимо от характера и продължителността на тяхната работа и начина на заплащането ѝ. На основание чл. 6 от Правилника за прилагане на Дял III от Кодекса на труда от 1951 г. /в сила до 31.12.1999г./, в приложимата редакция, частните предприятия, стопанства и домакинства, които имат наети на работа лица, подлежащи на задължително осигуряване, са длъжни в седмичен срок от постъпването им на работа да ги снабдят с осигурителни книжки, ако не са снабдени за съответната календарна година.

От цитираните разпоредби е видно, че трудовият стаж, съответно осигуряването на посочените лица до 31.12.1999г. се удостоверява с осигурителна книжка, като предпоставка за ползване на права по държавното обществено осигуряване. Заверяването на трудовия стаж на работещите по трудов договор при еднолични търговци, какъвто е настоящият случай, и физически лица се извършва от длъжностно лице в съответното ТП на НОИ. Трудовият стаж се заверява след установяване по безспорен начин на полученото от работника или служителя трудово възнаграждение, като за тази цел работодателят е длъжен да представи изплащателните ведомости с отразеното трудово възнаграждение на работника и попълнена, подписана и подпечатана осигурителна книжка.

Заверката на осигурителен стаж и доход в осигурителната книжка (представляваща признаването на осигурителен стаж и доход и следващите се от това осигурителни права) е индивидуален административен акт по смисъла на чл.21 от АПК, макар да става не чрез издаване на отделен писмен акт, в който да се обективира волята на административния орган, а да се извършва чрез фактическите действия по отбелязването на осигурителния доход, направените вноски и периодите за които се

признава осигуряването в осигурителната книжка на лицето. От данните по делото е безспорно установено, че осигурителният стаж за процесния период е бил надлежно заверен от ревизор при Столично управление „Социално осигуряване“ с печат № 55. Видно от копие на осигурителната книжка на жалбоподателя за работа по трудовоопреотношение в [фирма] за месец юли 1995г. и за месец август 1995г., тя е била надлежно и коректно попълнена от работодателя му по трудов договор № 4/01.07.1995г., със съдържание, в което е отразен размера на трудовото възнаграждение за месеците юли и август 1995г. като при това вярно е отразено и изменението на този размер, считано от 01.07.1995г., съгласно допълнителното споразумение към договора, с размера на осигурителните вноски в неговото процентно и левово изражение, както и с датата на извършването на тези вноски и, съответно, е проверена и заверена от ревизор при Столично управление „Социално осигуряване“ с печат № 55. Тези обстоятелства се доказват и от приетата по делото графическа експертиза, според която копията на подписи в графа: „Подписна финансов ревизор и печат на ДОО“ на стр.5 и „ревизор“ на стр.11 от копие на осигурителна книжка № [ЕГН] от 21.07.1995г. са откопирани подписи на К. Й. А.. За същия от представените по делото доказателства е установено, че към периода юли и август 1995г. е изпълнявал длъжността спец. Ревизор към направление „краткосрочно осигуряване“, в отдел „Финансов контрол по краткосрочно осигуряване“ на Столично управление „Социално осигуряване“. Като такъв и съгласно Списък на номерата на печатите на фин. ревизори се установява, че е работил с индивидуален печат под номер 55, който е поставял върху ревизионни актове, заверка на трудов и осигурителен стаж, констативни протоколи и др. С експертизата е установено и че копията на подписите за „работодател“ от страници 5 и 8 в копие на осигурителна книжка № [ЕГН] от 21.07.1995г. са откопирани подписи на С. Е. Д.. Действително, съгласно действащата в процесния период месеци 07. и 08.1995г. редакция на чл. 6 от отменения от 01.01.2000г. Правилник за прилагане на Дял III от Кодекса на труда от 1951 г. /тази от ДВ, бр. 30 от 1958 г. / частните предприятия, стопанства и домакинства, които имат наети на работа лица, подлежащи на задължително осигуряване, са длъжни в седмичен срок от постъпването им на работа да ги снабдят с осигурителни книжки, ако не са снабдени за съответната календарна година. Факт е, че в този период на основание чл. 145, ал. 1 КТ от 1951 г. /отм. ДВ бр. 110/17.12.1999 г., отмяната в сила от 01.01.2000 г. / и чл. 1, ал. 1 от Правилника за прилагане на Дял III от Кодекса на труда от 1951 г. (отм.); жалбоподателят е подлежал на задължително осигуряване за всички осигурителни случаи. Декларираното от пълномощник на работодателя [фирма] С. Е. Д., че не се съхраняват ведомости за заплати на търговеца и липсата на отрязък № 1 на заверена осигурителна книжка на П. М. Д. в осигурително досие № 114047, не може да влече неблагоприятни правни последици в неговата правна сфера като задължително осигурено лице. Следва да се отбележи, че съгласно обнародвания в ДВ, бр. 103/1996 г. нов чл. 16а от Правилника за прилагане на Дял III от Кодекса на труда от 1951 г. (отм.); едва от 1 януари 1997г. е регламентирано задължение за осигурителите периодично да представят на Националния осигурителен институт данни за осигурителния доход, осигурителните вноски, осигурителните плащания и за трудовия стаж поотделно за всеки работник или служител. Следователно едва от 1997г. може да се приеме, че са завишени контролът и отчетността по изплащане на осигурителните вноски за осигурените лица. Същевременно чл. 149 КТ от 1951г.(отм.); изрично регламентира, че

невнасянето от предприятието, учреждението или организацията на следващите се осигурителни вноски не лишава в никакъв случай работниците и служителите от правото да получават всички парични обезщетения, помощи и пенсии и не следват неблагоприятни последици от това неизпълнение.

От представените от жалбоподателя трудов договор № 4/01.07.1995г., заповед № 9/30.08.1995г., допълнително споразумение от 18.08.1995г., в което изрично е посочено, че то представлява неразделна част от трудов договор № 4/01.07.1995г. се установява, че възникналото на 01.07.1995г. трудово правоотношение е продължило да е в сила и през месец август на 1995г. до прекратяването му със заповед № 9/30.08.1995, и че за този период наетия по трудовото правоотношение е престирирал работна сила. С Констативен протокол № КП-5-21-00569259/22.05.2019г., е установено, че е подадено искане за издаване на осигурителна книжка от осигурителен № 114047 по чл. 68 и лицето е било осигурено на 35%, което е видно и от дубликата на заверената осигурителна книжка. Представените документи съдържат съществените елементи на трудов договор съгласно чл. 66 от КТ, като определят страните по правоотношението, мястото на работа, длъжността, датата на сключване и времетраенето на договора, размерът на отпуска и на срока за предизвестие, работното време и възнаграждението. Именно те са от определящо значение за характера на правоотношението като трудово и реалното му изпълнение, като доводите на административния орган в обратната посока са неоснователни, както и възражението за приложението на Закона за установяване на трудов и осигурителен стаж по съдебен ред (ЗУТОССР), което е предмет на друго производство. Жалбоподателят като страна по трудовия договор от 1995г., към онзи момент и по силата на закона попада в обхвата на задължителното държавно обществено осигуряване на всички работници и служители, заети в държавни, обществени, кооперативни, смесени или частни предприятия, учреждения или организации, или при частни лица, независимо от характера и продължителността на тяхната работа и начина на заплащането ѝ. Както вече се спомена заверката на осигурителен стаж и доход в осигурителната книжка, представляваща признаването на осигурителен стаж и доход и следващите се от това осигурителни права се извършва чрез фактическите действия по отбелязването на осигурителния доход, направените вноски и периодите за които се признава осигуряването в осигурителната книжка на лицето. Необяснимо е, а и неподкрепено от доказателствата по делото, „анулирането“ на вече извършени от осигурителния орган, чрез фин. ревизор с печат № 55, действия по установяването на действителен осигурителен стаж, чрез заверка на осигурителната книжка за м. юли и м.

август 1995г. на П. Д. и неблагоприятните последици от него, което води до недопустимо погасяване на правата на осигуреното лице.

С оглед на изложеното по-горе, съдът приема, че жалбата на П. М. Д. срещу Решение № 1040-21-612/05.10.2020г. на Директора на ТП на НОИ – С. –град е основателна и следва да бъде уважена, а решението, като постановено в нарушение на закона и в несъответствие с неговата цел, отменено. Делото следва да бъде изпратено като преписка на Директора на ТП на НОИ С. –град, за ново произнасяне по заявлението на жалбоподателя, като мотивите на настоящото решение относно тълкуването и прилагането на закона следва да се считат за задължителни указания за административния орган при постановяване на акта му.

При този изход на спора съдът намира за основателно направеното от оспорващата страна искане за присъждане на разноските по делото. Съгласно разпоредбата на чл.143, ал.1 от АПК, когато съдът отмени обжалвания административен акт, държавните такси, разноските по производството и възнаграждението за един адвокат, ако подателят на жалбата е имал такъв, се възстановяват от бюджета на органа, издал акта. Ответникът следва да бъде осъден да заплати на жалбоподателя направените и претендирани разноски, съгласно представен списък общо в размер на 600 лева: 200 лева възнаграждение за СГРЕ и 400 лева за адвокатско възнаграждение, по приложени потвърждение за плащане. Предвид фактическата и правна сложност на делото, съдът намира, че не са налице предпоставки за намаляването на адвокатското възнаграждение поради прекомерност предвид разпоредбата на чл. 8, ал. 2 от Наредба № 1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Водим от горното и на основание чл. 118, ал. 2 от КСО, във връзка с чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд София град, III отделение, 55-и състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение № 1040-21-612/05.10.2020г. на директора на ТП на НОИ – С. град, с което е оставена без уважение като неоснователна жалба № 1012-21-765 от 23.05.2019г. на П. М. Д. срещу отказ за заверка на осигурителна книжка за месец юли 1995 г. и месец август 1995 г. в [фирма], постановен с писмо с изх. № 4004-21-180#4/ 27.05.2019 г. на директора на дирекция „Краткосрочни плащания и контрол“ при ТП на НОИ – С. град.

ИЗПРАЩА преписката на Директора на ТП на НОИ С. - град за решаване на въпроса по същество при спазване на дадените с настоящото

решение указания по тълкуването и прилагането на материалния закон.

ОСЪЖДА ТП на НОИ С. - град да заплати на П. М. Д., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], [улица], ап.б, направените по делото разноси в размер на 600 лева.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред ВАС в 14-дневен срок от получаването му.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: